

The way of theoretical knowledge acquisition organization and experimental skills formation in terms of Chemistry distance learning and the comparative analysis of visualization tools of chemical experiment and intermediate results of the effectiveness of motivational, cognitive and activity components formation of students' professional competence who study Chemistry are specified.

Key words: distance learning, e-learning, readiness to study under the state of war conditions, mental health under wartime conditions, Chemistry distance learning, a use of IC-technologies in Chemistry learning, electronic means of Chemistry learning, students' professional training, synchronous and asynchronous Chemistry study.

УДК 94:373. 2 510 "1937/2022"

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.86.04>

Бай Цзішен

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Поява інноваційних процесів в освіті є провідною тенденцією його поновлення. Питанням інновації в освіті приділяється досить важливу увагу, накопичений багатий теоретичний матеріал і практичний досвід. В даний час потреба в інноваційній освітній діяльності у сучасних умовах розвитку суспільства визначається поруч обставин. По-перше, соціально-економічні зміни, що відбуваються, зумовили необхідність оновлення системи освіти: методології та технології організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти (ЗДО). По-друге, розвиток ринкових відносин та поява нових типів ЗДО, у тому числі і недержавних, створюють реальну ситуацію їх розвитку та вдосконалення з метою досягнення конкурентоспроможності.

Досліджено, що модернізація системи дошкільної освіти окреслила необхідність здійснення нових підходів до розвитку особистості педагога, здатної до індивідуально-творчої діяльності з перетворення дійсності та самого себе, приймати відповідальні справи та рішення, що повною мірою реалізує свою індивідуальну неповторність. Також досліджено три умови розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО.

Обґрунтовано, що для системи дошкільної освіти інноваційна діяльність педагога є одним з його основних способів оновлення та розвитку. Освітня практика в той же час характеризується численними прикладами, які свідчать про утруднення вихователів у здійсненні функцій педагогічної діяльності, що змінилися умовах системних змін. Результативність інноваційної діяльності залишається недостатньою, що є наслідком невисокого інноваційного потенціалу педагогів, низького рівня їх активності та ініціативи щодо його підвищення. У науці та практиці розвиток інноваційного потенціалу педагогів є однією з актуальних проблем освіти.

Необхідно підкреслити, що найбільш оптимальному розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО сприяють такі педагогічні умови: ініціювання процесу ціннісного осмислення вихователями власного професійного досвіду; здійснення науково-методичного супроводу процесу розвитку інноваційного потенціалу вихователів; управління розвитком інноваційного потенціалу вихователів дошкільного навчального закладу.

Ключові слова: дошкільна освіта, інноваційний потенціал, тенденції розвитку, педагогічні умови розвитку.

У наукових дослідженнях поняття «інноваційний потенціал» розкривається недостатньо. Різні автори використовують такі близькі за змістом поняття, як «готовність суб'єктів до інноваційної діяльності», «готовність суб'єктів освіти до дослідницької та експериментальної діяльності», вкладаючи в них такі характеристики особи, як компетентність, моральність, ініціативність, майстерність. Для системи дошкільної освіти інноваційна діяльність педагога є одним з його основних способів оновлення та розвитку. Освітня практика в той же час характеризується численними прикладами, які свідчать про складності вихователів у здійсненні функцій педагогічної діяльності, що змінилися в умовах системних змін. Результативність інноваційної діяльності залишається недостатньою, що є наслідком невисокого інноваційного потенціалу педагогів, низького рівня їх активності та ініціативи щодо його підвищення.

У науці та практиці розвиток інноваційного потенціалу педагогів є однією з актуальних проблем освіти. Дослідження інноваційного потенціалу було здійснено вітчизняними та іноземними науковцями, серед яких Н. В. Василенко, Ю. М. Галатюк, Н. С. Савчук, І. Дичківська, А. В. Шерудило, С. Maddy та інші.

Мета дослідження – визначити педагогічні умови розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО.

Термін «інноваційний потенціал» у науково-педагогічній літературі розглядається як «сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, яка виявляє готовність удосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечувати цю готовність» [6, с. 28].

Інноваційний потенціал педагога визначається творчою здатністю генерувати нові ідеї, високим культурно-естетичним рівнем, відкритістю особистості педагога до нового, розумінням і сприйняттям нових ідей, думок, напрямів, течій [9, с. 18].

Цікавою є думка Ю. М. Галатюка, під інноваційним потенціалом педагога він розуміє «енергію, напруження фізичних, духовних сил у створенні (пошуку) педагогічної новизни, її реалізації, існуючу

у потенції внутрішню енергію, напруження, що обумовлює процес виховання інноваційного потенціалу випускника» [2, с. 334].

Н. Василенко інноваційний потенціал педагога розглядає як «особливість стану індивідуальної свідомості педагога, його відкритість до сприйняття нового, незалежність від стереотипів і шаблонів» [1, с. 32].

Sternberg, R. J. виділяє ряд умов, які необхідні для успішного розкриття інноваційного потенціалу суб'єкту. Ми назвемо, на наш погляд, найголовніші з них:

– «процес розкриття інноваційного потенціалу педагога має бути безперервним, так як становлення інноваційної практики – це постійно змінний процес;

– процес розвитку інноваційного потенціалу педагога, зорієнтованого на інноваційну діяльність, проходить за умови його участі в інноваційній діяльності і спеціально організованих рефлексивно-аналітичних, проектних і освітніх заходах;

– оскільки будь-яка діяльність людини враховує вирішення завдань, саме тому доцільно організовувати супровід розвитку інноваційного потенціалу спеціаліста на основі вирішення ним завдань, притаманних даному виду діяльності...» [10, с. 3-12].

У системі особистісних якостей, що вказують на інноваційний потенціал людини, найбільш визначальними факторами є готовність до змін, потреба в ризику, здатність діяти в умовах недостатньої інформації, лідерських якостей особистості [8].

Таким чином, інноваційний потенціал завжди включає особистісну складову, поряд з комунікативними, інтелектуальними, творчими та загальними здібностями до інновацій. І насправді, у нинішній ситуації особистісний ресурс є найважливішим компонентом у структурі інноваційної поведінки педагога ЗДО.

Узагальнюючи вищезгадані характеристики особистісного компоненту інноваційного потенціалу, слід виділити таке поняття, як стійкість (С. Maddy, 2015), яка включає три параметри:

– причетність до того, що відбувається як можливість емоційно та інтелектуально долучитися до подій;

– контроль як автономність та відповідальність;

– готовність ризикувати – розуміння і прийняття життя як спосіб переживання різноманітних (позитивних і негативних) переживань.

Дійсно, педагог, який справді займається професійною діяльністю, більш здібний інтелектуально-емоційно оцінювати ситуацію, більш чутливий до проблем у викладацькій практиці; готовий і здатний контролювати поточні зміни, що дозволяє йому бути автономним і відповідальним за те, що відбувається з ним й у світі.

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволив нам припустити, що оптимальному розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО сприятимуть такі педагогічні умови:

– ініціювання процесу ціннісного осмислення вихователями власного професійного досвіду;

– здійснення науково-методичного супроводу процесу розвитку інноваційного потенціалу вихователів;

– управління розвитком інноваційного потенціалу вихователів ЗДО.

Ініціювання процесу ціннісного осмислення вихователями власного професійного досвіду ми називаємо першою педагогічною умовою розвитку інноваційного потенціалу педагога. Дану умову ми визначаємо основною у нашому дослідженні, від її ефективності залежить процес розвитку інноваційного потенціалу.

Вплив гуманістичного світогляду вихователя з його професійної позиції здійснюється в ході застосування активних методів навчання, спрямованих на розвиток інноваційного потенціалу вихователя: рольових та ділових ігор, аналізу та самоаналізу освітнього процесу, тренінгів особистісно-професійного зростання.

У процесі використання вихователем добудовується, перебудовується, змінюється його власний гуманістичний світогляд. Ціннісне осмислення свого професійного досвіду та розвиток різних типів рефлексії, які можливі завдяки методам створення рефлексивного середовища, що підвищує готовність вихователів до інновацій.

Таким чином, ініціювання процесу ціннісного осмислення вихователями власного професійного досвіду відбувається через:

а) створення професійної взаємодії за допомогою творчих груп суб'єктів освітнього процесу дошкільного закладу;

б) культивування рефлексії та конструктивного діалогового стилю обговорення всіх проблем, що цікавлять вихователів, що веде до збагачення рефлексивно-ціннісного досвіду особистості.

Умовою результативного ціннісного осмислення вихователем власного професійного досвіду є, на наш погляд, створення простору професійної взаємодії за допомогою творчих груп суб'єктів навчального процесу.

З'ясування та обґрунтування даної умови сприяє вивчення наукових праць з проблеми педагогічної взаємодії А. В. Шерудило. Найбільш продуктивним є підхід І. Онішука. Професійна взаємодія в нашому дослідженні створюється з допомогою творчих груп вихователів, що зорганізуються на основі особистісно-професійних інтересів для актуалізації пріоритетів та запуску механізмів творчого розвитку освітян.

Ефективність спілкування залежить від наявних особистісно-професійних якостей педагога (емпатії, здатності до децентралізації та рефлексії власної діяльності та відносин, володіння інструментуванням діалогу), які стають умовами організації тимчасові творчі групи. У цих умовах вибудовується спільне простір

діалогічного способу розуміння один одного та загальних проблем, що є педагогічною основою безперервного руху живої комунікації думки, що співвідноситься з власним інноваційним досвідом.

Освітнє середовище складається в взаємодії учасників процесу розвитку інноваційного потенціалу між собою, у взаємодії індивідуальних смислів. В будь-якій ефективно функціонуючій системі важливі як її елементи, а й зв'язок між ними [3, с. 154].

Як друга умова оптимального розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО ми розглядаємо здійснення науково-методичного супроводу процесу розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО. В даний час існує проблема формування вихователя інноваційного дошкільного закладу, який володіє компетентністю, креативністю, готовністю до використання та створення інновацій, уміння здійснювати експериментальну роботу. Тому науково-методичний супровід процесу розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО займає особливе місце у системі управління дошкільною установою, оскільки, насамперед, сприяє активізації особистості педагога, розвитку його творчої діяльності.

Науково-методичний супровід процесу розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО здійснюється за наступним напрямком:

1. Аналіз професійної підготовки вихователів на основі виявлення їх професійних потреб, вивчення результатів діяльності та залучення їх до різних форм професійного вдосконалення, як на базі ЗДО, так й в районі, місті.

2. Створення на базі ЗДО власної програми професійного саморозвитку та самоосвіти, яка враховує:

– завдання розвитку та виховання дітей, можливі шляхи їх реалізації з урахуванням досягнення сучасної науки та практики;

– можливості включення педагогів у дослідно-експериментальну та дослідницьку діяльність з урахуванням їх особистісної орієнтації;

– забезпечення органічного зв'язку змісту та форм навчання та практичної діяльності та зі створення інноваційної практики за умов соціального партнерства;

– залучення фахівців до роботи на всіх етапах діяльності: від розробки концепції та проектування моделі інноваційної установи та до її реалізації.

Зміст останнього напрямку стимулює педагогів постійно перебувати в «навчальному режимі» – у процесі роботи виникає потреба у нових знаннях, способах володіння матеріалом пропонованих спеціалістами програм.

У системі науково-методичного супроводу процесу розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО використовуються різноманітні форми та методи. Комплекс форм та методів науково-методичного супроводу процесу розвитку інноваційного потенціалу вихователів ЗДО включає:

1. Діагностику рівня інноваційного потенціалу педагогічного колективу.

2. Створення інноваційного інформаційного освітнього поля: формування банку нововведень у сфері освіти; проведення психолого-педагогічних семінарів з актуальних проблем сучасної освіти; поповнення педагогами базових наукових, дослідницьких та методичних знань; забезпечення педагогів літературою, доступом до Інтернету.

3. Встановлення зв'язків із науковими установами, залучення вчених як наукових керівників, консультантів, провідних теоретичних семінарів та практичних занять. Розвиток дослідницьких умінь у вихователів, доповнення теоретичних семінарів індивідуальними та груповими консультаціями.

4. Вибір педагогами нововведень відповідно до своїх потреб, з урахуванням інтересів та схильностей дітей дошкільного віку, пов'язаних з тематикою дослідно-експериментальної роботи педагогічного колективу, запитами батьків.

5. Удосконалення структури управління в умовах роботи в інноваційному режимі, активна участь педагогів у прийнятті управлінських рішень. Підвищення професіоналізму адміністрації ЗДО.

6. Створення мотивації для досягнення успіху. Організація круглих столів, захистів проєктів, творчих звітів тощо. Активна участь педагогів у методичній роботі на рівні міста: робота у складі творчих груп; участь у роботі науково-практичних конференцій; узагальнення досвіду своєї роботи, публікацій у ЗМІ.

Зміни у соціальній, економічній, політичній сферах суспільства сучасної України висувають нові вимоги до системи освіти, до управління цією системою, до тих людей, які є керівниками освітніх установ. Сучасний етап розвитку системи освіти – це її процес модернізації. Зміни зачіпають різні сторони діяльності освітніх установ: парадигму освітнього процесу, змістовно-цільові, організаційно-цільові, організаційно-процесуальні, технологічні аспекти [7, с. 77].

У зв'язку з цим опора йде на провідну ідею – ідею переходу від простого функціонування освітніх установ для їх розвитку – здійсненню якісних, планомірних та цілеспрямованих змін, спрямованих та керованих, що передбачають наявність свідомого суб'єкта, що проводить їх, і призводять до підвищення якості освіти [5, с. 25].

Управління розвитком інноваційного потенціалу вихователів ЗДО ми називаємо як третю умову. Управління розвитком інноваційного потенціалу вихователів ЗДО – це цілеспрямована діяльність суб'єктів управління різного рівня, що забезпечує розвиток усієї системи освітньої установи, використання та розповсюдження нововведень.

Ефективність та якість використання нововведень, інновацій, управління розвитком інноваційного потенціалу педагогічного колективу в освітній установі залежатиме від правильного визначення орієнтирів, змісту та організаційної структури управління, від наявності ефективних та оптимально поєднаних методів, засобів, процедур, форм, організаційних механізмів управління дошкільною освітньою установою.

Говорячи про ефективність та якість здійснення інноваційної діяльності, ми розглядаємо питання про те, як необхідно керувати розвитком інноваційного потенціалу вихователів ЗДО, тобто з осмисленням технології управління таким видом діяльності.

Технологію управління розвитком інноваційного потенціалу вихователів ЗДО можна подати у вигляді наступної схеми, яка складено на основі наукових досліджень А. В. Шерудило:

1. Цілепокладання. Формулювання мети розвитку інноваційного потенціалу вихователів
2. Діагностика. Аналіз виниклих проблем та протиріч на етапі інноваційної діяльності.
3. Пошук шляхів, що дозволяє вирішити проблеми та вирішити протиріччя.
4. Визначення ставлення до нововведення вихователів, збір альтернативних думок щодо нього.
5. Прийняття рішення щодо використання інновацій у освітньому процесі.
6. Планування інноваційної діяльності:

– складання аналітичного обґрунтування та програми інноваційного апробування;
 – складання комплексно-цільової програми, яка складається з етапів організації та реалізації інновації;
 – складання дослідницького проекту для вирішення актуальної проблеми інноваційної діяльності освітнього закладу [7, с. 240].

Відстеження результатів розвитку інноваційного потенціалу вихователів відбувається через моніторинг (форма організації збору, зберігання, обробки та розповсюдження інформації про інноваційну діяльність вихователів, що забезпечує безперервне стеження за неї станом та прогнозування її розвитку).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Дослідниками багато сказано: про інновації, про інноваційний тип особистості, про готовність до інноваційної діяльності; розроблені проекти та програми підтримки інноваційної діяльності, припускаючи, що вихователь може вибирати, чи включатися до інноваційного режиму або здійснювати професійну діяльність у традиційному режимі.

Нинішня ситуація схоже, характеризується відсутністю вибору. Світ і освітня практика мають змінитися настільки, що вихователь навряд чи може бути ефективним і успішним поза інноваційною поведінкою.

На основі теоретичного аналізу встановлено, що інноваційний потенціал педагога є єдністю двох складових субпотенціалів: реалізованого та нереалізованого. Інноваційний потенціал вихователя визначається нами як інтегральна професійно-особистісна характеристика, в якій відображається сукупність реалізованих під час педагогічної діяльності інноваційних знань, умінь, досвіду та резервних мотиваційно-ціннісних аспектів інтелектуальних здібностей та наданих організацією можливостей застосування інновацій у педагогічній праці. Реалізований потенціал вихователя визначається його інноваційними знаннями, інноваційним досвідом та особистісними особливостями. Нереалізований потенціал представлений інноваційним мисленням, віртуальним інноваційним досвідом та мотивацією.

Таким чином, інноваційні перетворення, з одного боку, виступають логічними і своєчасними реагуванням на соціальні зміни в суспільстві (як необхідність вирішення надзавдань, зокрема в освітньої практиці), з іншого боку, включення в інноваційну діяльність значною мірою обумовлено природною сутністю людини як суб'єкта діяльності.

Пріоритетними стають завдання формування у педагогів здатностей до самозміни, самоорганізації, саморозвитку в творчо-пошуковій діяльності.

Використана література:

1. Василенко Н. В. Підготовка керівників загальноосвітніх навчальних закладів до інноваційної діяльності: моногр. Вінниця : ПП «ГД «Едельвейс і К», 2020. 224 с.
2. Галатюк Ю. М. Інноваційний потенціал педагога як одна з умов впровадження нових підходів до реалізації міжпредметних зв'язків при викладанні фізики в сучасній школі / Ю. М. Галатюк, Н. С. Савчук. *Зб. наук. праць «Творча особистість вчителя: проблеми теорії і практики»*. К., 2019. Вип. 3. С. 333–338.
3. Дичківська І. Іноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., випр. Київ: Академвидав, 2015. 304 с.
4. Мадді С. Сенсоутворення в процесі прийняття рішень. *Психологічний журнал*. Т. 26, № 6. 2015. С. 87-99.
5. Онищук І. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів до інноваційної діяльності. *Психологопедагогічні проблеми сільської школи*. 2012. Вип. 42. С. 25–30.
6. Рудік О.А., В.С. Березюк. Інноваційні технології в ДНЗ. Х.:Вид.група «Основа», 2017. Серія «ДНЗ. Керівнику». 224 с.
7. Шерудило А. В. Сутність, зміст, структура і функції інноваційної діяльності вчителя в умовах модернізації педагогічної освіти. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи: компетентнісний та інтегрований підходи: монографія / за наук. ред. Л. Я. Бірюк. Суми, Вінниченко М. Д., 2019. С. 245–269.
8. Francis, D., & Woodcock, M. (1992). *Change: a collection of activities and exercises from Mike Woodcock and Dave Francis*. Gower.
9. Ferrari, A., Cachia, R. & Punie, Y. (2019). Innovation and Creativity in Education and Training in the EU Member States: Fostering Creative Learning and Supporting Innovative Teaching Literature review on Innovation and Crea Entrepreneurship Competence View project SWAMI-Safeguards in a World of Am. Joint Research Centre – Institute for Prospective Technological Studies, (January), 1–65. URL: <https://www.researchgate.net/publication/265996963>

10. Sternberg, R. J. (2021). The Assessment of Creativity: An Investment-Based Approach. *Creativity Research Journal*, 24(1), 3–12. URL: <https://doi.org/10.1080/10400419.2012.652925>

References:

1. Vasylenko N. V. (2020). Pidhotovka kerivnykiv zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladiv do innovatsiyanoi diyal'nosti [Training of heads of secondary schools for innovative activities]: monohr. Vinnytsya : PP «TD «Edel'veys i K» [in Ukrainian]
2. Halatyuk YU. M. (2019). Innovatsiyyny potentsial pedahoha yak odna z umov vprovadzhennya novykh pidkhodiv do realizatsiyi mizhpredmetnykh zv'yazkiv pry vykladanni fizyky v suchasnyy shkoli [Innovative potential of a teacher as one of the conditions for the introduction of new approaches to the implementation of interdisciplinary links in the teaching of physics in modern school] / YU. M. Halatyuk, N. S. Savchuk // Zb. nauk. prats' «Tvorcha osobystist' vchytelya: problemy teorii i praktyky». Kiev [in Ukrainian]
3. Dychkivska, I. (2015). Inovatsiini pedahohichni tekhnolohii [Innovative pedagogical technologies: a textbook]. Kiev: Academic. [in Ukrainian]
4. Maddi S. (2015). Sensoutvorennya v protsesi pryynyattya rishen'. Psykholohichnyy zhurnal. [Meaning in the decision-making process. Psychological Journal] Т.26, № 6. [in Ukrainian]
5. Onyshchuk I. (2012). Rol' informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy u profesiyniy pidhotovtsi maybutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv do innovatsiyanoi diyal'nosti [The role of information and communication technologies in the training of future primary school teachers for innovation] Psykholohopedahohichni problemy sil's'koyi shkoly. [in Ukrainian]
6. Rudik O.A., V.S. Berezyuk. (2017). Innovatsiyni tekhnolohiyi v DNZ [Innovative technologies in secondary schools]. KH.: Vyd. hrupa «Osnova». Seriya «DNZ. Kerivnyku». 224s [in Ukrainian]
7. Sherudylo A. V. (2019). Sutnist', zmist, struktura i funktsiyi innovatsiyanoi diyal'nosti vchytelya v umovakh modernizatsiyi pedahohichnoyi osvity. Profesiyna pidhotovka maybutnikh uchyteliv pochatkovoyi shkoly: kompetentnisnyy ta intehrovanyy pidkhody [The essence, content, structure and functions of innovative activities of teachers in the modernization of pedagogical education. Professional training of future primary school teachers: competence and integrated approaches]: monohrafiya / za nauk. red. L. YA. Biryuk. Sumy, Vinnychenko M. D., [in Ukrainian]
8. Francis, D., & Woodcock, M. (1992). Change: a collection of activities and exercises from Mike Woodcock and Dave Francis. Gower. 1.
9. Ferrari, A., Cachia, R. & Punie, Y. (2019). Innovation and Creativity in Education and Training in the EU Member States: Fostering Creative Learning and Supporting Innovative Teaching Literature review on Innovation and Crea Entrepreneurship Competence View project SWAMI-Safeguards in a World of Am. Joint Research Centre – Institute for Prospective Technological Studies, (January), 1–65. URL: <https://www.researchgate.net/publication/2659969631>.
10. Sternberg, R. J. (2021). The Assessment of Creativity: An Investment-Based Approach. *Creativity Research Journal*, 24(1), 3–12. URL: <https://doi.org/10.1080/10400419.2012.6529251>.

Bai Jisheng. Pedagogical conditions for the development of the innovative potential of pre-school teachers

The emergence of innovative processes in education is the leading trend in its renewal. The issue of innovation in education is given considerable attention, accumulated rich theoretical material and practical experience. Currently, the need for innovative educational activities in today's society is determined by a number of circumstances. First, the socio-economic changes that are taking place have necessitated the renewal of the education system: methodologies and technologies for organizing the educational process of VET. Secondly, the development of market relations and the emergence of new types of ZDO, including non-state, create a real situation of their development and improvement in order to achieve competitiveness.

It is investigated that the modernization of preschool education outlined the need for new approaches to the development of the teacher's personality, capable of individual and creative activities to transform reality and himself, to make responsible decisions and decisions that fully realize their individual uniqueness. It is substantiated that for the system of preschool education the innovative activity of the teacher is one of his main ways of renewal and development. At the same time, educational practice is characterized by numerous examples that show the difficulties of educators in carrying out the functions of pedagogical activities, which have changed in the context of systemic change.

The effectiveness of innovation remains insufficient, which is a consequence of low innovation potential of teachers, low level of their activity and initiative to improve it. In science and practice, the development of innovative potential of teachers is one of the urgent problems of education. It is necessary to emphasize that the following pedagogical conditions will promote the most optimal development of innovative potential of educators of ZDO: initiation of the process of value comprehension of educators' own professional experience; implementation of scientific and methodological support of the process of development of innovative potential of educators; management of development of innovative potential of educators of preschool educational institution.

Key words: preschool education, innovative potential, development tendencies, pedagogical conditions of development.